

WOA.261.12.2019.JT. 12

Wrocław, dnia 23.07.2019 r.

Wg rozdzielnika

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we Wrocławiu informuje, iż Wykonawcy zwrócili się o wyjaśnienie treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia (SIWZ) dla zadania: **Opracowanie planu zadań ochronnych (koordynacja + ekspertyzy przyrodnicze) dla obszarów Natura 2000 Dolina Baryczy PLB020001, Ostoja nad Baryczą PLH020041, Łąki Gór i Pogórza Izerskiego PLH020102, Torfowiska Gór Izerskich PLH020047, Góry Izerskie PLB020009, Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072, Dąbrowy Kliczkowskie PLH020090, Pieńska Dolina Nysy Łużyckiej PLH020086, Dolina Dolnej Baryczy PLH020084, Łęgi nad Bystrzycą PLH020103 na potrzeby projektu nr POIS.02.04.00-00-0193/16 pn.: „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000”**

W myśl art. 38 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1986 ze zm.) udzielam wyjaśnień na złożone pytania.

Pytanie 1

Jak należy rozumieć zapis:

III. Ustalenie przedmiotów ochrony objętych Planem

1. Wykonawca ustali przedmioty ochrony, objęte projektem Planu w granicach Obszaru .... Za przedmioty objęte projektem Planu należy uznać również inne niż wykazane w SDF chronione gatunki i siedliska (Rozporządzenie ws. Siedlisk przyrodniczych i gatunków oraz Dyrektywa Rady 2009/147/WE), stwierdzone na podstawie wykonanych prac terenowych.

Czy wszystkie gatunki umieszczone w wyżej wspomnianym rozporządzeniu Ministra Środowiska, czy tylko gatunki, dla których ochrony wyznacza się obszary Natura 2000?

Odpowiedź

Za przedmioty ochrony objęte projektem Planu należy uznać również inne niż wykazane w SDF siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin i zwierząt wymienione w rozporządzeniu ws. *siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin i zwierząt* oraz Dyrektywie Rady 2009/147/WE, które zgodnie z ww. rozporządzeniem wymagają ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000. Dotyczy to siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, których występowanie jest znane ekspertom na podstawie aktualnej wiedzy lub ich występowanie zostanie stwierdzone w trakcie prowadzonych prac terenowych.

Pytanie 2

Jak przeprowadzić prace terenowe zgodnie z niżej zacytowanym zapisem?

VI. Inwentaryzacja przyrodnicza

Wykonawca zobowiązany jest zinwentaryzować 100% powierzchni Obszaru objętego Planem – w rozumieniu powierzchni stanowiących miejsca występowania lub potencjalne miejsca występowania siedlisk przyrodniczych oraz stanowisk roślin i zwierząt (tereny objęte przedmiotem zamówienia zostały przedstawione w załączniku C).

a) Czy należy przez to rozumieć przeprowadzenie inwentaryzacji powszechnie stosowanymi metodami dla dużych powierzchni? Czy należy zinwentaryzować wszystkie potencjalne miejsca

występowania gatunku? To przy dużych powierzchniach jak na przykład Ostoja nad Baryczą jest bardzo pracochłonne i w realiach tego postępowania przetargowego niewykonalne. Czy zgodnie z założeniami zawartymi w przewodnikach metodycznych mogą to być wybrane losowo lub arbitralnie powierzchnie (np.: dla płazów o powierzchni o wielkości 100 ha (1x1 km)), odcinki cieków (np. dla ryb poprzez wybór stanowisk wybrane pod kątem uzyskania dobrej reprezentacji rozmieszczenia gatunków ryb zgodnie z RDW), transekty i inne metody?

Przykładowo:

W przypadku płazów- w Ostoi nad Baryczą mamy ok 1300 zbiorników wodnych (mniejszych i większych) z których większość może być siedliskiem kumaka i które potencjalnie należałoby sprawdzić (do tego dochodzą cieki). Zgodnie z poradnikiem GIOŚ należy wykonać 3-4 kontrole, co oznacza co najmniej 4000 kontroli. Dziennie można skontrolować max 30 zbiorników, a przy trudnych warunkach Baryczy można przyjąć nawet mniej (20) co daje ok 200 osobo/dni tylko na kontrole płazów. Takie podejście wydaje się niezwykle trudne do wykonania w założonym terminie oraz znacząco wpływa na wysokość kosztów prac.

W przypadku ptaków - na obszarach N2000 powyżej 100 km², strategię liczeń monitoringowych gatunków dość licznych w optymalnych dla nich siedliskach, o skrytym trybie życia lub dużym rozproszeniu lub skupiskowym występowaniu, rekomendowany przez GIOŚ Poradnik metodyczny „Monitoring Ptaków Lęgowych” zaleca transekty na wybranych pod kątem odpowiedniego siedliska powierzchniach próbnych, plus w niektórych przypadkach stymulację głosową. Podręcznik zaleca wykonanie liczeń na reprezentatywnych dla obszaru, najlepiej losowo wybranych, powierzchniach próbnych, obejmujących 10-30% badanego terenu (dotyczy to: następujących gatunków: podróżniczek, jarzębatka, lerka, ortolan, gąsiorek, dzięcioły średni, zielonosiwy i czarny, włośchatka, sóweczka, żuraw (lasy), zielonka, kropiatka, derkacz, wodnik, lelek, siniak). W przypadku siedlisk przyrodniczych – pragniemy zwrócić uwagę na to, że wg wstępnych danych w obszarze Ostoja nad Baryczą PLH020041 ilość płatów siedlisk można oszacować na kilkaset, co - zgodnie z wytycznymi z opisu przedmiotu zamówienia iż dla każdego płatu należy wykonać zdjęcie fitosocjologiczne - może generować około 1000 zdjęć. Wykonanie tej pracy w tak dużym zakresie, na tak dużym obszarze oraz praktycznie w jednym sezonie wegetacyjnym, wymagać będzie zatrudnienia kilku ekspertów jednocześnie, co będzie się odpowiednio przekładało na wysokie koszty realizacji zadania.

b) Czy Zamawiający dopuszcza że w ramach opisu metodyki (w etapie I), Wykonawca przedstawi propozycje modyfikacji metodyk przyjętych w poradnikach GIOŚ, jako że część przyjętych w poradnikach GIOŚ wskaźników w praktyce okazała się albo nieprzydatna (np. wskaźnik „stopień antropopresji” dla bobra), albo niemożliwa do wykonania (np. liczenie wylinek dla zalotki przy zarośniętych brzegach cieków), czy bezcelowa (np. trzykrotna kontrola stanowisk kumaka, podczas gdy przy traszce w przypadku potwierdzenia gatunku można nie powtarzać kontroli). Są też przykłady wskaźników zaburzających ocenę stanu ochrony (np. wskaźnik EFI + dla ryb, który zaniża ocenę w sytuacjach w których ewidentnie stan ochrony należy uznać za właściwy).

Odpowiedź

a) Zgodnie z zapisami Opisu przedmiotu zamówienia Wykonawca zobowiązany jest zinwentaryzować 100% powierzchni Obszaru objętego Planem – w rozumieniu powierzchni stanowiących miejsca występowania lub potencjalne miejsca występowania siedlisk przyrodniczych oraz stanowisk roślin i zwierząt (tereny objęte przedmiotem zamówienia zostały

przedstawione w załączniku C), przy czym badania w obrębie tych powierzchni należy prowadzić zgodnie z metodyką GIOŚ.

- b) Zamawiający dopuszcza modyfikacje metodyk (w zakresie liczby kontroli na danym stanowisku lub wskaźników, które wg eksperta w praktyce nie mają zastosowania i nie są przydatne w ocenie stanu przedmiotów ochrony), których propozycje zostaną przedłożone w Etapie I (harmonogram prac) wraz z ich merytorycznym uzasadnieniem oraz po uzyskaniu akceptacji Zamawiającego. Zgodnie z rozdz. IV ust. 1 Wykonawca w porozumieniu z Zamawiającym uszczegółowi zakres prac terenowych (...).

Pytanie 3

ICHTIOFAUNA

Zgodnie z zaleceniami poradników monitoringowych GIOŚ, monitoring ichtiofauny prowadzony jest wyłącznie na wodach płynących. Prosimy o potwierdzenie że inwentaryzacja ryb na potrzeby PZO, ma objąć wyłącznie wody płynące.

Ponieważ układ cieków zlewni Baryczy stanowi de facto jeden ekosystem, prosimy także o potwierdzenie, czy inwentaryzacja 100 % obszaru (o czym jest mowa w OPZ) może bazować na połowach w reprezentatywnej liczbie stanowisk kontrolnych obejmujących charakterystyczne dla tego obszaru siedliska (szczegółowa metodyka wyboru i liczby tych stanowisk została przedstawiona w metodyce sporządzanej na początku realizacji projektu, ew. Zamawiający może wskazać w Specyfikacji minimalną liczbę stanowisk, na których takie badania mają być przeprowadzone – sugerujemy żeby dla Ostoi nad Baryczą nie było to więcej niż 100 stanowisk, w Dolinie Dolnej Baryczy nie więcej niż 10, a dla innych obszarów liczba powinna wynikać z analizy zróżnicowania siedlisk wodnych). Zwracamy uwagę, że objęcie badaniami wszystkich cieków jest praktycznie pod względem technicznym niewykonalne, nie wspominając już o kosztach (dla lepszego wyobrażenia warto dodać, że koszt jednego stanowiska ichtiologicznego uzgodniony między GIOŚ a wykonawcami monitoringu gatunków i siedlisk tj. IOP PAN, Kraków, to 1100 zł brutto za stanowisko brodzone i 2200 zł za stanowisko łodziowe, przy założeniu że w badaniach bierze zespół 3 osobowy).

Prosimy także o potwierdzenie czy Zamawiający dopuszcza modyfikację metodyk ujętych w poradnikach GIOŚ, w przypadku ich merytorycznego uzasadnienia. Odnośnie ichtiofauny chodzi tu np. o bardzo dyskusyjny i postulowany przez specjalistów do usunięcia wskaźnik EFI+ czy wskaźnik dotyczący ciągłości hydrologicznej rzek, dla których nie ma dostępnych kompletnych danych ?

Odpowiedź

Zamawiający potwierdza, że inwentaryzacja ryb na potrzeby PZO ma objąć wyłącznie wody płynące.

W ramach inwentaryzacji 100% powierzchni Obszaru objętego Planem (w rozumieniu powierzchni stanowiących miejsca występowania lub potencjalne miejsca występowania siedlisk przyrodniczych oraz stanowisk roślin i zwierząt) ekspert ichtiolog powinien przeanalizować 100% miejsc występowania i potencjalnych miejsc występowania ryb (screening) – na podstawie istniejących danych i wiedzy eksperta, a następnie wskazać taką liczbę stanowisk kontrolnych obejmujących charakterystyczne dla tego obszaru miejsca występowania ryb, która pozwoli na przeprowadzanie rzetelnych badań, wykluczających konieczność wskazywania w projekcie planu zadań ochronnych uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony.

Szczegółowa metodyka wyboru i liczby tych stanowisk powinna zostać przedstawiona w metodyce sporządzanej na początku realizacji projektu w harmonogramie prac (Etap I). Również na Etapie I Zamawiający dopuszcza możliwość modyfikacji metodyk ujętych w poradnikach PMŚ GIOŚ, (w zakresie liczby kontroli na danym stanowisku lub wskaźników, które wg eksperta w praktyce nie mają zastosowania) po ich merytorycznym uzasadnieniu przez Wykonawcę i zaakceptowaniu uzasadnienia przez Zamawiającego.

Pytanie 4

HERPETOFAUNA

Analogicznie jak w przypadku ichtiofauny, prosimy o potwierdzenie, że czy inwentaryzacja 100 % obszaru (o czym jest mowa w OPZ) może bazować na badaniach w reprezentatywnej liczbie stanowisk kontrolnych obejmujących charakterystyczne dla danego obszaru siedliska (szczegółowa metodyka wyboru i liczby tych stanowisk została przedstawiona w metodyce sporządzanej na początku realizacji projektu, ew. Zamawiający może wskazać w Specyfikacji minimalną liczbę stanowisk na których takie badania mają być przeprowadzone – sugerujemy żeby dla Ostoi nad Baryczą nie było to więcej niż 300 stanowisk, dla Doliny Dolnej Baryczy nie więcej niż 50, a dla innych obszarów liczba powinna wynikać z analizy zróżnicowania siedlisk wodnych). Należy zwrócić uwagę, że w Ostoi nad Baryczą wg bazy referencyjnej MPHP jest ok 1300 zbiorników wodnych, tak więc ich ew. objęcie w całości badaniami spowoduje, że projekt ten będzie praktycznie nierealizowalny, tak pod kątem logistycznym jak i kosztowym.

Prosimy także o potwierdzenie czy Zamawiający dopuszcza modyfikację metodyk ujętych w poradnikach GIOŚ, w przypadku ich merytorycznego uzasadnienia. Odnośnie kumaka chodzi o wymóg 3-4 kontroli na stanowisku, podczas gdy analogiczna metodyka dla traszki pozwala na ograniczenie liczby kontroli, po stwierdzeniu występowania gatunku. W przypadku traszki takie wskaźniki jak „stałość zbiornika” są bez stałego monitoringu praktycznie nieocenialne.

Odpowiedź

W ramach inwentaryzacji 100% powierzchni Obszaru objętego Planem (w rozumieniu powierzchni stanowiących miejsca występowania lub potencjalne miejsca występowania siedlisk płazów i gadów) ekspert herpetolog powinien przeanalizować 100% miejsc występowania i potencjalnych miejsc występowania herpetofauny (screening) na podstawie istniejących danych i wiedzy eksperta, a następnie wskazać taką liczbę stanowisk kontrolnych obejmujących charakterystyczne dla tego obszaru miejsca występowania herpetofauny (również te potencjalne), która pozwoli na przeprowadzanie rzetelnych badań, wykluczających konieczność wskazywania w projekcie planu zadań ochronnych uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony.

Szczegółowa metodyka wyboru i liczby tych stanowisk powinna zostać przedstawiona w metodyce sporządzanej na początku realizacji projektu w harmonogramie prac (Etap I). Również na Etapie I Zamawiający dopuszcza możliwość modyfikacji metodyk ujętych w poradnikach PMŚ GIOŚ, (w zakresie liczby kontroli na danym stanowisku lub wskaźników, które wg eksperta w praktyce nie mają zastosowania) po ich merytorycznym uzasadnieniu przez Wykonawcę i zaakceptowaniu uzasadnienia przez Zamawiającego.

Pytanie 5

SIEDLISKA PRZYRODNICZE

Prosimy o potwierdzenie czy zgodnie z poradnikami monitoringowymi GIOŚ, w przypadku siedlisk występujących bardzo licznie, Zamawiający dopuszcza aby ocena stanu ochrony, w tym zdjęcia fitosocjologiczne były wykonywane na reprezentatywnej liczbie płatów (szczegółowa metodyka wyboru i liczby tych stanowisk została przedstawiona w metodyce sporządzanej na początku realizacji projektu, ew. Zamawiający może wskazać w Specyfikacji minimalną liczbę płatów) ?

Odpowiedź

Zgodnie z rozdz. VI OPZ cz. A: Wykonawca wykona zdjęcia fitosocjologiczne w każdym płacie siedlisk, w następującym zakresie: w przypadku płatów siedliska o powierzchni powyżej 5 ha wymagane jest wykonanie co najmniej 2 zdjęć fitosocjologicznych, w przypadku płatów siedliska o powierzchni poniżej 5 ha wymagane jest wykonanie co najmniej 1 zdjęcia fitosocjologicznego. Zaznaczyć przy tym należy, że płaty poszczególnych siedlisk, jednolitych fitosocjologicznie, mogą występować na znacznych powierzchniach i nie jest zasadne ich dzielenie na mniejsze płaty w przypadku występowania w ich obrębie barier/ granic antropologicznych (np. drogi, linie energetyczne, rowy melioracyjne).

Pytanie 6

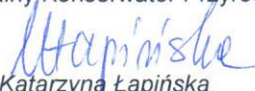
Chiropterofauna

Prosimy o potwierdzenie, że Zamawiający pisząc o poszukiwaniach szlaków migracyjnych czy obszarów żerowiskowych nie miał na myśli badań z zastosowaniem telemetrii ?

Odpowiedź

Zamawiający, w tym zamówieniu, nie przewiduje badań z zastosowaniem telemetrii.

Z-ca Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska we Wrocławiu
Regionalny Konserwator Przyrody

Katarzyna Łapińska

020860626
REGIONALNA DYREKCJA OCHRONY
ŚRODOWISKA WE WROCŁAWIU
50-333 Wrocław, al. Jana Matejki 6
tel. 71 74 79 300, faks 71 75 85 741
NIP 897-17-47-119